

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-186-06

Druk nr 1236
Warszawa, 13 grudnia 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 i art. 123 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz niektórych innych ustaw wraz z projektem aktu wykonawczego.

Nadanie pracom nad projektem ustawy trybu pilnego wynika z konieczności niezwłocznego wejścia w życie proponowanych regulacji, które mają na celu:

- realizację ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy - Karta Nauczyciela, uprawniającej do przejścia na wcześniejszą emeryturę członków OFE, którzy mogliby nabyć prawa emerytalne, gdyby nie wcześniejsze członkostwo w OFE,
- przedłużenie obowiązywania ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań ZUS z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych, co pozwoli uniknąć rekompensowania w 2007 r. z budżetu państwa Funduszowi Ubezpieczeń Społecznych składek na OFE (za lata 1999-2002) ewidencjonowanych na kontach ubezpieczonych po dniu 25 grudnia 2006 r.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Pracy i Polityki Społecznej.

(-) Jarosław Kaczyński

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 8 w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 i 14 w brzmieniu:
 - „13) instrumenty finansowe – oznaczają instrumenty finansowe, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119);
 - 14) prawa pochodne – oznaczają prawa pochodne, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.”;
- 2) art. 8a otrzymuje brzmienie:

„Art. 8a. Jeżeli w ustawie jest mowa o ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1207, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119), należy przez to rozumieć odpowiednie przepisy prawa ubezpieczeń społecznych i prawa pracy dotyczące organizacji programów emerytal-

nych, właściwe dla państwa będącego siedzibą pracodawcy zagranicznego.”;

3) w art. 41 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przynajmniej jedna trzecia składu zarządu powinna legitymować się wyższym wykształceniem prawniczym, ekonomicznym lub być wpisana na listę doradców inwestycyjnych, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.”;

4) w art. 100a:

a) ust. 1a i 1b otrzymują brzmienie:

„1a. Kwotę składki, o której mowa w ust. 1, ustala się przez umorzenie jednostek rozrachunkowych uzyskanych za nienależnie otrzymaną składkę oraz nienależnie otrzymane odsetki określone przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych.

1b. W przypadku dokonania wypłaty transferowej, zgodnie z art. 119, art. 126 lub art. 131, kwotę składki, o której mowa w ust. 1, ustala się przez umorzenie jednostek rozrachunkowych odpowiadających kwocie uzyskanej z umorzenia jednostek rozrachunkowych odpowiadających kwocie nienależnie otrzymanej składki od otwartego funduszu, który dokonał wypłaty transferowej.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Otwarty fundusz zwraca kwotę składki:

1) ustaloną zgodnie z ust. 1a, powiększoną o nominalną wartość opłaty, o której mowa w art. 134 ust. 1 pkt 1, pobranej przez towarzystwo zarządzające otwartym funduszem albo

2) ustaloną zgodnie z ust. 1b.”,

d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku dokonania wypłaty transferowej, otwarty fundusz, do którego nienależnie otrzymana składka została wpłacona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zwraca pobraną opłatę, o której mowa w art. 134 ust. 1 pkt 1.”,

e) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Jeżeli przekazanie do otwartego funduszu nienależnej składki nastąpiło z przyczyn leżących po stronie towarzystwa zarządzającego tym funduszem, suma kwot, o których mowa w ust. 3 i 3a, nie może być niższa od nominalnej wartości nienależnie otrzymanej składki, powiększonej o odsetki określone przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych.

5. Kwotę stanowiącą równowartość opłat, o których mowa w ust. 3 i 3a, oraz różnicę pomiędzy nienależnie otrzymaną składką, powiększoną o odsetki określone przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych, a sumą kwot, o których mowa w ust. 3 i 3a, finansuje towarzystwo zarządzające otwartym funduszem.”,

f) uchyla się ust. 6,

g) ust. 7a i 8 otrzymują brzmienie:

„7a. Jeżeli zwrot nienależnie otrzymanej składki następuje w sytuacji unieważnienia umowy lub zmiany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z urzędu nieprawidłowego wpisu w Centralnym Rejestrze Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych, całą kwotę otrzymaną w wyniku wypłaty transferowej traktuje się jako jedną składkę.

8. Jeżeli osoba, za którą została przekazana nienależna składka, jest członkiem innego otwartego funduszu, kwota ustalona zgodnie z ust. 3-4 jest przekazywana

przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do tego funduszu.”;

5) w art. 111a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu są przekazywane przez ten fundusz, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa:

1) w przypadku gdy właściwy organ emerytalny zawiadomi o ustaleniu członkowi otwartego funduszu prawa do emerytury:

a) obliczonej na podstawie art. 15 lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.³⁾) lub

b) obliczonej na podstawie art. 15 lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, z późn. zm.⁴⁾);

2) w przypadku gdy Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomi o ustaleniu członkowi otwartego funduszu prawa do emerytury na podstawie art. 46-50a lub art. 50e ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a-2c w brzmieniu:

„2a. W przypadku ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w ust. 1 pkt 2, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykreśla wpis o członkostwie w otwartym funduszu z Centralnego Rejestru Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych i zawiadamia o tym wykreśleniu fundusz emerytalny.

2b. Z dniem ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w ust. 1 pkt 2, umowa z otwartym funduszem staje się nieważna.

2c. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 100a.”;

6) w art. 141 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, inne kategorie lokat niż wymienione w ust. 1, z tym że lokaty w prawa pochodne lub instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c-e ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, muszą mieć na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z lokowaniem aktywów funduszu, mając na względzie typy ryzyka, które powinny być ograniczone, dostępność instrumentów umożliwiających zmniejszenie ryzyka, możliwość wyceny tych instrumentów oraz efekty ich stosowania.”;

7) w art. 143 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na podstawie ogólnego zezwolenia udzielonego przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych w drodze rozporządzenia i na warunkach określonych w tym zezwoleniu, aktywa otwartego funduszu mogą być lokowane poza granicami kraju w papiery wartościowe emitowane przez spółki notowane na podstawowych giełdach rynków

kapitałowych państw obcych będących członkami OECD lub innych państw obcych, które zostaną określone w tym zezwoleniu, a także w papiery wartościowe emitowane przez rządy lub banki centralne tych państw oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę w tych państwach, jeżeli instytucje te oferują publiczne tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600) w art. 88 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r., zachowują prawo do emerytury, o której mowa w ust. 1, bez względu na wiek, w ciągu dziewięciu lat od wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.⁵⁾), jeżeli nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.⁶⁾) w art. 24 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Nienależnie opłacona składka odprowadzona do otwartego funduszu emerytalnego podlega zwrotowi, w wysokości nominalnej wartości składki.”;

2) po ust. 8d dodaje się ust. 8e w brzmieniu:

„8e. Jeżeli nominalna wartość składki, o której mowa w ust. 8, jest:

- 1) wyższa od kwoty nienależnie otrzymanej składki, którą otwarty fundusz emerytalny jest zobowiązany zwrócić do Zakładu na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych – różnica jest finansowana z funduszu emerytalnego, wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) niższa od kwoty nienależnie otrzymanej składki, którą otwarty fundusz emerytalny jest zobowiązany zwrócić do Zakładu na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych – różnica stanowi przychody funduszu emerytalnego, wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 46 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa,”;
- 2) w art. 50 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa,”;
- 3) w art. 50a w ust. 1 po pkt 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
 - „3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.”;

4) w art. 50e po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Prawo do emerytury, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem, że pracownik nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 149, poz. 1450 oraz z 2005 r. Nr 143, poz. 1202) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) zobowiązania z tytułu składek – zobowiązania z tytułu składek opłaconych przez ich płatników do dnia 31 grudnia 2002 r. za okres od dnia 1 kwietnia 1999 r. i nieprzekazanych w terminie przez Zakład do funduszy, zaewidencjonowanych na kontach ubezpieczonych do dnia 25 listopada 2009 r. oraz zobowiązania z tytułu odsetek należnych od tych składek z tytułu nieprzekazania składek do funduszy w terminie, naliczonych na dzień regulowania tych składek;”;

2) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Przepisy art. 1-6 stosuje się do dnia 31 grudnia 2009 r.”.

Art. 6. Zasady zwrotu nienależnie opłaconych składek odprowadzonych do otwartych funduszy emerytalnych, określone w art. 100a ustawy, o której mowa w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do składek zwracanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od dnia wejścia w życie ustawy, niezależnie od okresu którego dotyczą.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

-
- ¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych.
- ²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 143, poz. 1202, Nr 183, poz. 1538 i Nr 170, poz. 1651 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119.
- ³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65 i Nr 130, poz. 1085 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.
- ⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65, Nr 130, poz. 1085 i Nr 90, poz. 757 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.
- ⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534.
- ⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i Nr 162, poz. 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 65, poz. 595, Nr 135, poz. 1268, Nr 149, poz. 1450, Nr 166, poz. 1609, Nr 170, poz. 1651, Nr 190, poz. 1864, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808, Nr 187, poz. 1925 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 86, poz. 732, Nr 132, poz. 1110, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 150, poz. 1248, Nr 163, poz. 1362, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1412, Nr 183, poz. 1538, Nr 184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 157, poz. 1119, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa proponuje wprowadzenie zmian już funkcjonujących ustaw:

- z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela,
- z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- z dnia 23 lipca 2003 r. o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych.

Zasadnicze cele regulacji są następujące:

- 1) umożliwienie zwrotu do ZUS nienależnie przekazanych do OFE składek,
- 2) wydłużenie obowiązywania ustawy o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych, co zapewni potrzebne FUS oraz ZUS środki na spłatę zobowiązań ZUS z tytułu nieprzekazanych składek do OFE w latach 1999-2002,
- 3) umożliwienie realizacji ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela, uprawniającej do przejścia na wcześniejszą emeryturę również wobec członków OFE, którzy mogliby nabyć prawa emerytalne, gdyby nie wcześniejsze uzyskanie członkostwa w OFE,
- 4) poprawa tekstu ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych w celu zwiększenia wewnętrznej spójności i logiczności jej przepisów.

Ad 1.

Analizy obowiązujących przepisów art. 100a ust. 1a i 1b ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zwanej dalej „ustawą”, wskazały, że istnieje

wysokie ryzyko niemożności prawidłowego zastosowania tych przepisów w praktyce. Przemawia za tym fakt, że do tej pory nie udało się uruchomić systemu zwrotu nienależnych składek przekazanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do otwartych funduszy emerytalnych. Ponadto dotychczasowe brzmienie art. 100a ust. 1a i 1b ustawy wydaje się nie służyć ochronie interesów członków otwartych funduszy emerytalnych, rodzi niejasności interpretacyjne oraz nie realizuje zasad słuszności i sprawiedliwości. Niniejsza nowelizacja ma stworzyć właściwe podstawy prawne do zwrotu nienależnej składki w wysokości wynikającej z umorzenia jednostek rozrachunkowych, na które została ona uprzednio przeliczona.

Proponowana zmiana ust. 1a i 1b w art. 100a ustawy polega na jednoznacznym dookreśleniu, że umorzeniu w celu zwrotu podlega taka sama ilość jednostek rozrachunkowych, jaka pojawiła się na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym wskutek przeliczenia nienależnie otrzymanej składki, co stanowi odejście od dotychczasowego brzmienia zawierającego sformułowanie ogólne – „nominalnej wartości” i doprecyzowanie sposobu ustalenia kwoty nienależnie otrzymanej składki oraz sposób postępowania w przypadku wypłaty transferowej. Projekt uchyla ust. 2, co wynika z doprecyzowania dotychczas zawartych w nim kwestii w ust. 1a, 3 i dodanym ust. 3a. Zmiana ust. 3 została wprowadzona w związku z dodaniem ww. ust. 3a stanowiącego, że w przypadku dokonania wypłaty transferowej, opłata, o której mowa w art. 134 ust. 1 pkt 1 ustawy ma być zwracana przez otwarty fundusz emerytalny, do którego nienależna otrzymana składka została wpłacona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na względzie kompleksowe uregulowanie finansowych i technicznych kwestii zwrotu nienależnie przekazanych składek, projekt w art. 3 wprowadza zmiany art. 24 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Zmiana brzmienia ust. 8 ww. artykułu polega na uzupełnieniu dotychczasowej treści o określenie, że nienależnie opłacona składka odprowadzona do otwartego funduszu emerytalnego podlega zwrotowi na rzecz ubezpieczonego, w wysokości nominalnej wartości składki, oraz preredagowaniu zapisu przy zastosowaniu właściwej w tym przypadku liczby pojedynczej. Ponadto projekt przewiduje dodanie ust. 8e określającego, że jeżeli nominalna wartość składki będzie:

- wyższa od kwoty nienależnie otrzymanej składki, którą otwarty fundusz emerytalny zobowiązany jest zwrócić do Zakładu na podstawie przepisów

- o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych – różnica zostanie sfinansowana z funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- niższa od kwoty nienależnie otrzymanej składki, którą otwarty fundusz emerytalny zobowiązany jest zwrócić do Zakładu na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych – różnica stanowić będzie przychody funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 24 ust. 6a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, nienależnie opłacone składki podlegają zaliczeniu przez ZUS z urzędu na poczet zaległych lub bieżących, a w razie ich braku – na poczet przyszłych składek, chyba że płatnik składek złoży wniosek o zwrot składek. Przepis ten jest na bieżąco realizowany przez ZUS i w związku z tym ZUS jest rozliczony w tym zakresie z płatnikami składek, przy jednoczesnym braku takiego rozliczenia z OFE. Proponowana regulacja tworzy ramy prawne, które mają służyć rozwiązaniu tego problemu.

Ad 2.

Projekt na podstawie art. 5 wprowadza zmianę art. 1 pkt 6 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych. Zmiana ma na celu zapewnienie wewnętrznej spójności tego aktu prawnego przez poprawienie nieprecyzyjnej definicji ustawowej „zobowiązań z tytułu składek” skutkującej niewłaściwym określeniem czasu trwania obowiązku informacyjnego ciążącego na ZUS w tym zakresie oraz wprowadzenie rozwiązania umożliwiającego nadrobienie opóźnień w weryfikacji dokumentów. Zgodnie bowiem z dotychczasowym brzmieniem tego przepisu zobowiązania z tytułu składek zostały zdefiniowane jako zobowiązania z tytułu składek opłaconych przez ich płatników do dnia 31 grudnia 2002 r. za okres od dnia 1 kwietnia 1999 r. i nieprzekazanych w terminie przez ZUS do OFE, zaewidencjonowanych na kontach ubezpieczonych do dnia 25 grudnia 2006 r., oraz zobowiązania z tytułu odsetek należnych od tych składek z tytułu nieprzekazania składek do funduszy w terminie, naliczonych na dzień regulowania tych składek. Zgodnie z określoną w art. 3 ww. ustawy procedurą, ZUS przekazuje ministrowi

właściwemu ds. zabezpieczenia społecznego co miesiąc informację o zaewidencjonowanych do 25 dnia poprzedniego miesiąca kalendarzowego zobowiązaniach z tytułu składek. Wynika stąd, że w styczniu 2007 r. ZUS przekazał informację o swoich zobowiązaniach z tytułu składek zaewidencjonowanych na kontach ubezpieczonych do dnia 25 grudnia 2006 r. Jest to data graniczna określona w art. 1 pkt 6. Jednocześnie zgodnie z art. 8 ww. ustawy przepisy art. 1-6 stosuje się do dnia 31 grudnia 2007 r. Mając powyższe na względzie proponuje się określenie, że przez zobowiązania z tytułu składek należy rozumieć zobowiązania z tytułu składek opłaconych przez ich płatników do dnia 31 grudnia 2002 r. za okres od dnia 1 kwietnia 1999 r. i nieprzekazanych w terminie przez Zakład do funduszy, zaewidencjonowanych na kontach ubezpieczonych do dnia 25 listopada 2009 r. Dalsza część przepisu nie ulega zmianie. Jednocześnie proponuje się w związku z ww. zmianą nadanie nowego brzmienia art. 8 określającego, że przepisy art. 1-6 stosuje się do dnia 31 grudnia 2009 r. Zgodnie z informacją przekazaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, po 2007 r. kwoty składek do spłacenia nie będą znaczące, w przeciwieństwie do odsetek od tych kwot, które mogą być poważnym obciążeniem dla finansów ZUS. Dlatego też ZUS przedłożył propozycję, aby odpowiednie przepisy ustawy o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych obowiązywały do końca 2009 r. i dotyczyły zobowiązań z tytułu składek (i odsetek) za lata 1999-2002, zaewidencjonowanych na kontach ubezpieczonych do dnia 25 listopada 2009 r. Ponadto ZUS swą propozycję umotywował faktem, że kopie dokumentów rozliczeniowych płatnicy składek muszą przechowywać 10 lat, co pozwoli na wyjaśnienie najtrudniejszych spraw, które mogą zostać przeanalizowane po weryfikacji dokumentów z 1999 r.

Ad 3.

Kolejną ważną grupą zmian są zaproponowane w art. 1 pkt 5 oraz w art. 2 i 4 projektu, zmiany przepisów mające na celu umożliwienie uzyskania wcześniejszej emerytury osobom urodzonym po 1948 r., które w 1999 r. zdecydowały się dobrowolnie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego nie wiedząc, że nastąpi zmiana przepisów i prawo do wcześniejszej emerytury będą mieć także osoby, które wymagane warunki spełnią w 2007 r. Ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o

emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 167, poz. 1397) przedłużono o rok, tj. do dnia 31 grudnia 2007 r., termin na spełnienie przez osobę urodzoną po 1948 r. warunków uprawniających do wcześniejszej emerytury, obliczanej według tzw. starych zasad wymiaru. Jednocześnie utrzymano przepisy, że prawo do wcześniejszej emerytury mają tylko te osoby, które nie przystąpiły do otwartego funduszu emerytalnego. Decyzja o przystąpieniu do otwartego funduszu emerytalnego traktowana jest bowiem jako oświadczenie woli o wyborze systemu emerytalnego na zasadach określonych dla osób urodzonych po 1968 r. Przystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego przekreśla więc możliwość przejścia na wcześniejszą emeryturę. W projekcie ustawy proponuje się zniesienie tego warunku w celu umożliwienia uzyskania wcześniejszej emerytury osobom urodzonym po 1948 r., które w 1999 r. zdecydowały się dobrowolnie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego nie wiedząc, że nastąpi zmiana przepisów i prawo do wcześniejszej emerytury będą mieć także osoby, które wymagane warunki spełnią w 2007 r. Na mocy ww. ustawy z dniem 1 stycznia 2007 r. wejdą też w życie regulacje powodujące, że emerytura górnicza przyznawana po osiągnięciu wieku 55 lat życia lub bez względu na wiek, stanie się trwałym elementem systemu emerytalnego. Prawo do emerytury górniczej – po spełnieniu wymaganych warunków – przysługiwać będzie wszystkim ubezpieczonym urodzonym po 1948 r. nawet tym, którzy są członkami otwartego funduszu emerytalnego. Emerytury górnicze będą obliczane wg tzw. starych zasad, bez względu na wiek osoby uprawnionej i jej przynależność do otwartego funduszu emerytalnego. Stosowanie starych zasad wymiaru jest ściśle powiązane z odprowadzaniem do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pełnej składki emerytalnej. Jest oczywiste, że emerytura z FUS nie może być obliczana od pełnej kwoty podstawy wymiaru składek, skoro tylko jej część została zapisana na indywidualnym koncie ubezpieczonego. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych nie może ponosić wydatków niewspółmiernych do wpłaconej kwoty składek. Dlatego proponuje się wprowadzenie do ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych regulacji, że w przypadku gdy członkowi otwartego funduszu emerytalnego przyznano prawo do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 46-50a lub 50e ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego są przekazywane – za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – na dochody budżetu państwa.

Jednocześnie projekt przewiduje, że warunkiem uzyskania wcześniejszej emerytury jest złożenie przez osobę uprawnioną wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa. W tej sytuacji środki zgromadzone na rachunku członka OFE uzyskującego wcześniejszą emeryturę byłyby przekazywane na dochody budżetu państwa. W związku z tym przy zwracaniu tych środków nie miałyby zastosowania art. 100a, który dotyczy zwrotu nienależnie przekazanych składek do OFE. Konsekwencją tego byłoby przekazywanie przez OFE jedynie środków zgromadzonych na rachunku w OFE. Środki te nie byłyby powiększone o pobrane już przez OFE opłaty, o których mowa w art. 134 ust. 1 pkt 1 ustawy, jak to ma miejsce w przypadku procedury wynikającej z art. 100a.

Ad 4.

W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych odnośnie do rozumienia określonych pojęć wprowadzono do słowniczka ustawy dodatkowe definicje „instrumentów finansowych” oraz „instrumentów pochodnych”, co spowodowało także konieczność redakcyjnej zmiany brzmienia art. 41 ust. 2 ustawy. W art. 141 zaproponowano zmianę brzmienia ust. 3, mając na celu właściwe określenie w kategorii lokat zakresu przedmiotowego derywatów. Należy zauważyć, że definicja praw pochodnych, zgodnie z ustawą o obrocie instrumentami finansowymi, obejmuje jedynie prawa pochodne będące papierami wartościowymi i posiadające emitenta (np. warranty). Nie obejmuje natomiast instrumentów finansowych niebędących papierami wartościowymi, takimi jak kontrakty terminowe i opcje, będących bardzo poważną częścią rynku derywatów notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych. W związku z powyższym projekt proponuje określenie pełnego zakresu w tej kategorii lokat, mając na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego i utrzymanie fakultatywności delegacji dla Rady Ministrów w zakresie do wydania rozporządzenia, które dopuściłoby inwestowanie przez OFE w derywaty.

Ponadto projekt w art. 1 pkt 7 zawiera propozycję zmiany treści art. 143 ust. 1 ustawy, która eliminuje z niej nieprawidłowe wskazanie banków centralnych, jako emitentów papierów skarbowych, przez zamianę wyrazów „papiery skarbowe” na „papiery wartościowe”.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Wejście w życie przedmiotowej ustawy ma nastąpić po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, co zapewni adresatom odpowiedni czas na zapoznanie się z normami prawnymi zawartymi w projektowanej ustawie.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

I. Zakres podmiotowy i przedmiotowy regulacji

Zakres podmiotowy oddziaływania regulacji obejmuje otwarte fundusze emerytalne oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych, które są adresatami projektowanych norm prawnych. Nowelizacja ma na celu wyeliminowanie trudności interpretacyjnych w zakresie przepisów dotyczących zwrotu nienależnie otrzymanej składki, umożliwienie sprawnego zwrotu do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nienależnie otrzymanych składek przez otwarte fundusze emerytalne, umożliwienie realizacji ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela, uprawniającej do przejścia na wcześniejszą emeryturę również wobec członków OFE, którzy mogliby nabyć prawa emerytalne, gdyby nie wcześniejsze uzyskanie członkostwa w OFE oraz poprawę tekstu ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych w celu zwiększenia wewnętrznej spójności i logiczności jej przepisów.

II. Omówienie wyników konsultacji społecznych

Projekt ustawy został skonsultowany z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych (obecnie Urząd Komisji Nadzoru Finansowego) oraz Izbą Gospodarczą Towarzystw Emerytalnych. Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone również z reprezentantami pracodawców (Konfederacja Pracodawców Polskich, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych, Związek Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club), którzy nie zgłosili uwag, oraz pracowników (NSZZ Solidarność, OPZZ oraz Forum Związków Zawodowych), spośród których OPZZ zgłosił uwagi o charakterze techniczno-legislacyjnym, które w większości zostały uwzględnione. Projekt nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych. Projektowana ustawa została zamieszczona na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej.

Projekt był przedmiotem uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych. Przekazane do Ministerstwa stanowiska także zostały zamieszczone na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej. W trakcie uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych większość zgłoszonych uwag została uwzględniona. Najważniejszą zmianą projektu dokonaną w tym czasie było wyłączenie przygotowanej przez Komisję Nadzoru i Ubezpieczeń Emerytalnych propozycji przepisów wprowadzających ograniczenie uprawnień do dokonywania transakcji inwestycyjnych na rynku kapitałowym dla osób, które, będąc związane stosunkiem pracy lub innym zbliżonym rodzajowo stosunkiem prawnym z towarzystwem emerytalnym lub funduszem emerytalnym, mają dostęp do informacji mogących mieć znaczenie dla działalności inwestycyjnej prowadzonej na własny rachunek. Propozycja ta spotkała się z ostrą krytyką Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych, która podniosła w swojej opinii, że „projekt regulacji w art. 47b, naszym zdaniem, co do zasady nie znajduje uzasadnienia. Nie ma on również odpowiedników w prawodawstwach krajów Unii Europejskiej i jest sprzeczny z Konstytucją RP (art. 31 ust. 3), naruszając szereg zasad, w tym zasady proporcjonalności i równości”. Jednocześnie swą argumentację Izba podparła m.in. zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, zgodnie z którym „granice ingerencji w konstytucyjne prawa i wolności wyznacza zasada proporcjonalności oraz koncepcja istoty poszczególnych praw i wolności. Stwierdzenie, że ograniczenia mogą być

ustanawiane tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie nakazuje rozważyć: czy wprowadzona regulacja jest w stanie doprowadzić do zamierzonych przez nią skutków, czy regulacja ta jest niezbędna dla ochrony interesu publicznego, z którym jest połączona, czy efekty wprowadzonej regulacji pozostają w proporcji do ciężarów nakładanych przez nią na obywatela” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 czerwca 2001 r., K. 23/00).

Mając powyższe na względzie Minister Pracy i Polityki Społecznej wystąpił do Przewodniczącego KNUiFE o ustosunkowanie się do uwag zgłoszonych przez IGTE z prośbą o powołanie się w odpowiedzi na przykłady z praktyki organu nadzoru, stojące u podstaw przygotowania przedmiotowej propozycji, oraz rozwiązania prawne funkcjonujące w prawodawstwie krajów UE lub krajów OECD, które są z nią zbieżne, i posłużą do uzasadnienia przedmiotowych przepisów i przewidzianych w nich sankcji. Przewodniczący KNUiFE poinformował, że organ nadzoru podjął w tym zakresie stosowne prace, które dotyczyć będą zbadania zgodności z Konstytucją RP proponowanych zapisów, oraz ustalenia, które z podniesionych problemów mają charakter istotny, które zaś jedynie pozorny. O wynikach tych prac organ nadzoru zobowiązał się poinformować w przyszłości MPiPS. Nie określił jednak przewidywanego terminu przekazania takiej informacji.

Ponadto przedmiotowa propozycja wzbudziła także poważne wątpliwości Ministra Finansów, który zgłosił zastrzeżenia, co do zakresu podmiotowego ww. regulacji, niejasności opisu obowiązku informacyjnego o transakcjach na rynku kapitałowym oraz zasadności wprowadzenia w omawianym projekcie przepisu delegacji dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania rozporządzenia w sprawie realizacji tego obowiązku.

Przewodniczący Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów w swojej opinii podkreślił potrzebę „wprowadzenia unormowań chroniących interesy uczestników rynku kapitałowego oraz członków otwartych funduszy przed skutkami prywatnych transakcji na rynku kapitałowym, dokonywanych przez pracowników OFE i PTE (i podobne osoby) mających dostęp do informacji o lokowaniu środków funduszu.”. Wskazał jednak, że „propozycja objęcia tymi ograniczeniami wszystkich pracowników i innych osób świadczących podobne usługi na rzecz powszechnego towarzystwa emerytalnego i OFE idzie za daleko.”. Przedstawił także stanowisko, że proponowany art. 47b w stosunku do pracowników, niemających dostępu do

informacji dotyczących sposobu lokowania aktywów OFE lub innych podobnych informacji, mógłby okazać się sprzeczny z konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej oraz prawem do własności i innych praw majątkowych. W związku z tym Przewodniczący Rady Legislacyjnej w swojej opinii wystąpił o rozważenie przedstawianych racji przez projektodawcę.

Mając powyższe na względzie, a przede wszystkim możliwość wystąpienia znacznych opóźnień w prowadzeniu dalszych prac legislacyjnych nad przedmiotowym projektem, wyłączono omawiane propozycje regulacji z obecnie procedowanego projektu i pozostawiono tę kwestię do rozpatrzenia w toku kolejnych prac legislacyjnych dotyczących utworzenia funduszy typu „B”, tj. funduszy o ograniczonym ryzyku inwestycyjnym, przeznaczonych dla osób zbliżających się do osiągnięcia wieku emerytalnego i mających działać obok istniejących obecnie otwartych funduszy emerytalnych (OFE typu „A”). Rozpoczęcie prac w tym zakresie planowane jest na początek 2007 r.

Ponadto należy przekazać, że z poważną krytyką ze strony Ministerstwa Finansów, Przewodniczącego Rady Legislacyjnej oraz Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych spotkały się także propozycje dotyczące umożliwienia realizacji ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela, uprawniającej do przejścia na wcześniejszą emeryturę również wobec członków OFE, którzy mogliby nabyć prawa emerytalne, gdyby nie wcześniejsze uzyskanie członkostwa w OFE. Minister Pracy i Polityki Społecznej uznał jednak za zasadne utrzymanie ww. propozycji przepisów w projekcie. Należy podkreślić, że od kwietnia 2005 r. do końca 2006 r. obowiązuje porozumienie zawarte przez powszechne towarzystwa emerytalne zrzeszone w Izbie Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych, zgodnie z którym powszechne towarzystwa emerytalne stosują jednolitą procedurę unieważniania umów członkowskich, o ile przystąpienie do OFE jest jedyną przeszkodą dla uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury. Odmowa Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych w zakresie przedłużenia obowiązywania tego oświadczenia stała się podstawą rozpoczęcia prac, które zaowocowały przedmiotowymi propozycjami regulacji.

Niezależnie od zawartego porozumienia na okres kwiecień 2005 r. – grudzień 2006 r., należy przekazać, że przed tym okresem członkowie OFE

występowali na drogę sądową w celu unieważnienia zawartej umowy, która uniemożliwia im przejście na wcześniejszą emeryturę. Porozumienie zawarte przez PTE wychodziło więc naprzeciw zaistniałej sytuacji i miało na celu m.in. jej uregulowanie bez wdrażania procedur legislacyjnych. Również w 2007 r. członkowie OFE, nie mogąc skorzystać już z zasad wynikających z porozumienia, będą mogli w sposób indywidualny występować do swoich PTE o unieważnienie zawartej umowy. W przypadku nieprzyjęcia regulacji zawartych w projekcie szereg spraw znajdzie swój finał w sądach. Należy więc podkreślić, że utrzymanie braku regulacji w tym zakresie, pomimo wyraźnej woli ustawodawcy wyrażonej w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (...), spowoduje konieczność dochodzenia przez de lege lata uprawnionych do wcześniejszych emerytur swoich praw przed sądami powszechnymi. Ponadto brak omawianych regulacji spowoduje powstanie w systemie emerytalnym poważnego wylomu w postaci przyznania górnikom wcześniejszej emerytury wraz z utrzymaniem ich członkostwa w OFE, co oznacza sprzeczną z podstawowymi zasadami jednoczesną przynależność do starego i nowego systemu emerytalnego. Na skutek czego, oprócz wcześniejszej emerytury, utrzymaliby również prawo do świadczenia z II filaru.

III. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Kwoty, jakie będą zobowiązane zwrócić OFE według proponowanej zmiany przepisów będą wynikały z umorzenia jednostek, jakie fundusz nabył za przekazane przez ZUS składki. Zależec więc będą zarówno od wysokości przekazanych przez ZUS kwot, jak i wzrostu wartości inwestycji w OFE. Oszacowaniu w tym zakresie mogą podlegać tylko wysokości przekazanych przez ZUS składek podlegających zwrotowi bez uwzględnienia efektu wzrostu jednostek funduszy. Szacując kwoty składek przeanalizowano dwa okresy – lata 1999-2002 i osobno 2003-2006. Za lata 2003-2005 oszacowania są precyzyjniejsze, gdyż funkcjonował w tym okresie docelowy system rozliczeń. Wskazują one na nadpłaty rzędu 40-60 mln zł rocznie z tendencją spadkową. ZUS w tym zakresie przewiduje powolny spadek, niemniej ze względu na fakt korygowania przez płatników składek starych rozliczeń nie wydaje się, aby nadpłaty mogły zniknąć całkowicie. Większym problemem jest oszacowanie kwot składek z lat 1999-2002, gdyż rozliczenia te odbywały się

dwukrotnie, raz w tymczasowym systemie, a ponownie w systemie docelowym. W przypadku niektórych rodzajów błędów w dokumentach lub w przypadkach szczególnych, np. kiedy płatnicy opłacali składki tylko w części, fakt dokonania ponownych rozliczeń w nowym systemie mógł powodować nadpłaty. Oszacowanie ich wysokości jest trudne, a wyniki obarczone są nieprecyzyjnością. ZUS przewiduje, że nadpłata za każde z lat 1999-2002 będzie kilkakrotnie większa niż nadpłata za rok 2003-2005. Dlatego też w ocenie ZUS łączna kwota składek podlegająca zwrotowi z otwartych funduszy emerytalnych wyniesie kilkaset milionów złotych.

Ponadto projekt umożliwi uzyskanie wcześniejszej emerytury osobom urodzonym po 1948 r., które w 1999 r. zdecydowały się dobrowolnie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego, co stanowi konsekwencję utrzymania w mocy przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 167, poz. 1397). Trudno jest oszacować liczbę osób uprawnionych do przejścia na wcześniejszą emeryturę w 2007 r. Wskazać należy również na skalę problemu. W 2007 r. na wcześniejszą emeryturę będą mogły przejść głównie osoby urodzone w 1952 r. Zgodnie z danymi Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych w OFE członkostwo uzyskało ok. 28 tys. osób urodzonych w tym roku. Tylko część z nich będzie spełniała pozostałe warunki umożliwiające przejście na wcześniejszą emeryturę, a z kolei z tej części nie wszystkie osoby uprawnione zdecydują się na przejście w 2007 r. na emeryturę. Należy więc wskazać, że brak zniesienia ograniczenia dotyczącego braku członkostwa w OFE wskazywałby na świadome wprowadzenie nierówności wobec prawa w stosunku do grupy osób, które w 1999 r. nie mogły świadomie podjąć decyzji o członkostwie w OFE lub jego braku, gdyż nie mogły przypuszczać, że w 2005 r. nastąpi, jak wskazano to w opinii Przewodniczącego Rady Legislacyjnej, „zmiana reguł gry”. To nowela z 2005 r. niesie więc za sobą obciążenie finansowe. Obecna propozycja zmierza jedynie do niepodwyższania tych obciążeń w postaci kosztownych przewodów sądowych, w wyniku których, jak się wydaje, i tak nastąpiłoby orzeczenie o istnieniu prawa do wcześniejszej emerytury osobom, którym takie prawo obecnie jest odmawiane. Chodzi więc de facto o zmniejszenie kosztów administracyjno-sądowych oraz ochronę zaufania obywateli do prawa oraz instytucji państwowych. Jednakże

szacuje się, że umożliwienie osobom urodzonym po 1948 r. wcześniejszego przejścia na emeryturę do końca 2007 r. przyniesie określone skutki finansowe dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a w konsekwencji dla budżetu państwa (w wyniku dotowania FUS przez budżet). Zarówno skala wydatków na wcześniejsze emerytury z budżetu państwa oraz dochodów z tytułu zwrotu kapitału emerytalnego z OFE jest trudna do dokładnego oszacowania, ze względu na brak dokładnych informacji o liczbie osób należących do OFE, które uzyskają uprawnienia do wcześniejszej emerytury. Ponadto brak jest informacji o strukturze wiekowej, według stażu i podstaw wymiaru składek, jak i wielkości odsetek wpłaconych przez ZUS do OFE.

Na podstawie dostępnych informacji i przy założeniu, że do końca 2007 r. prawo do wcześniejszego przejścia na emeryturę uzyskają głównie kobiety urodzone w 1952 r., można oczekiwać, że szacunkowy koszt wypłaty wcześniejszych emerytur w 2007 r. ponoszony przez Fundusz Ubezpieczeń Społecznych będzie się kształtował na poziomie ponad 225 mln zł. Łącznie w okresie 2007-2012 koszt wypłat emerytur dla osób, które uzyskają uprawnienia do wcześniejszej emerytury i zrezygnują z udziału w OFE kształtowałyby się na poziomie 2,6 mld zł. Rzeczywisty skutek finansowy dla FUS byłby jednak faktycznie mniejszy ze względu na to, że:

- 1) na koniec 2006 r. zwrot z OFE* szacuje się na ok. 640 mln zł, rzeczywisty koszt wypłaty emerytur dla budżetu państwa wystąpi dopiero w drugiej połowie 2008 r., oraz
- 2) od 2012 r. FUS musiałby wypłacać osobom, które przeszły na emeryturę w wieku ustawowym, tj. kobietom w wieku 60 lat, świadczenie emerytalne z I filaru. Szacuje się, że FUS wypłaciłby w 2012 r. tym osobom ok. 216 mln zł.

2007	2008	2009	2010	2011	2012	Razem	Zwrot z OFE
wydatki FUS na wcześniejsze emerytury kobiet przyznane do końca 2007 r.							
w mln zł							
225,4	458,0	469,2	483,6	498,6	514,2	2 649,0	638,3

Z uwagi na to, szacunki przeprowadzono, przyjmując następujące założenia.

* Zwrot z OFE jest to suma zgromadzonych kapitałów emerytalnych w OFE na koniec 2006 r. wszystkich kobiet – członków OFE, które nabydą uprawnienia do wcześniejszej emerytury (tj. 28 tys.).

Założenia makroekonomiczne

1. Wskaźnik inflacji:

- 1999 r. – 7,3%,
- 2000 r. – 10,1%,
- 2001 r. – 5,5%,
- 2002 r. – 1,9%,
- 2003 r. – 0,8%,
- 2004 r. – 3,5%,
- 2005 r. – 2,1%.

Od 2006 r. inflację przyjęto według założeń z uzasadnienia do projektu ustawy budżetowej na rok 2007.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej:

- 1999 r. – 1 706,74 zł,
- 2000 r. – 1 923,81 zł,
- 2001 r. – 2 061,85 zł,
- 2002 r. – 2 133,21 zł,
- 2003 r. – 2 201,47 zł,
- 2004 r. – 2 289,57 zł,
- 2005 r. – 2 380,29 zł.

Od 2006 r. oszacowano wskaźnik wzrostu wynagrodzeń wykorzystując założenia z uzasadnienia do projektu ustawy budżetowej na rok 2007.

3. Wskaźnik wzrostu zatrudnienia przyjęto według założeń z uzasadnienia do projektu ustawy budżetowej na rok 2007.

Założenia mikroekonomiczne

1. Szacunki przeprowadzono dla kobiet urodzonych w 1952 r., które w 1999 r. przystąpiły do OFE, tj. według KNUiFE – 28 tys. kobiet.
2. Wszystkie osoby rezygnują z członkostwa w OFE w grudniu 2006 r.
3. Wszystkie osoby osiągają wynagrodzenie równe 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

4. Okres stażu ubezpieczeniowego przypada na okres bezpośrednio przed przejściem na świadczenie emerytalne – 35 lat. W 2007 r. wszystkie osoby osiągnęły 30-letni staż składkowy.
5. Wszystkim osobom naliczony został kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
6. Co miesiąc odprowadzane są składki na ubezpieczenie emerytalne, tj. do ZUS na I filar emerytalny w wysokości 12,22% podstawy wynagrodzenia oraz do OFE na II filar emerytalny w wysokości 7,3% podstawy wynagrodzenia.
7. Raz w roku kapitał początkowy oraz składki odprowadzane do ZUS są waloryzowane na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Pierwsza waloryzacja kapitału początkowego jest w 1999 r., zaś składek w 2000 r.

Wskaźnik waloryzacji:

- w 1999 r. – wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r. w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia z 1998 r.,
- w 2000 r. – 12,72%, w 2001 r. – 6,68%, w 2002 – 1,90%, w 2003 r. – 2,00%, w 2004 r. – 3,63% i w 2005 r. – 5,55% – przyjęto według obwieszczenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Od 2006 r. wskaźnik waloryzacji składek i kapitału początkowego oszacowano na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wykorzystując założenia z uzasadnienia do projektu ustawy budżetowej na rok 2007.

8. Składki odprowadzane do OFE podlegają oprocentowaniu według stopy zwrotu OFE.
9. Stopa zwrotu OFE w ujęciu rocznym (dane: KNUiFE):
 - 1999 r. – 9,8%,
 - 2000 r. – 12,3%,
 - 2001 r. – 9,1%,
 - 2002 r. – 11,6%,

- 2003 r. – 11,5%,
- 2004 r. – 14,2%,
- 2005 r. – 13,2%.

Od 2006 r. stopę zwrotu z OFE przyjęto na poziomie 11,5%, tj. oszacowano na podstawie średniej ważonej trzyletniej stopy zwrotu z OFE za ostatni okres.

10. Otwarte fundusze emerytalne pobierają przy odprowadzaniu składek do OFE opłatę od składki (odsetek od wysokości składki) oraz na koniec miesiąca opłatę za zarządzanie (odsetek od zgromadzonego kapitału).

Prowizja pobierana od składek (% składki): 1999-2000 – 8%, 2001-2010 – 7%, 2011 r. – 6,1%, 2012 r. – 5,3%.

Opłata za zarządzanie aktywami (% zgromadzonego kapitału) – 0,6%.

11. Wysokość świadczeń oszacowano na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
12. Dla kobiet przyjęto średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat – tj. 241,8 miesięcy (przyjęte dla 2012 r., w którym osoba przechodzi na emeryturę według prognozy demograficznej stosowanej w Modelu Polityki Społecznej).
13. Świadczenia są waloryzowane na dzień 1 marca każdego roku. Pierwszej waloryzacji dokonuje się w 2008 r. Wskaźnik waloryzacji jest równy wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym powiększonemu o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.
14. W 2007 r. i 2012 r. emerytury są wypłacane przez 6 miesięcy, ze względu na przeciętny termin przejścia na świadczenia emerytalne. W pozostałych latach przyjęto roczny okres wypłat.

Omawiając skutki regulacji dla budżetu państwa należy wskazać, że dotyczą one omówionych już kwestii (zwrotu nienależnie przekazanych składek do OFE i wypłaty wcześniejszych emerytur), jak również kontynuowania procesu przejmowania i regulowania przez Skarb Państwa zobowiązań ZUS z tytułu nieprzekazanych w latach 1999-2002 składek do OFE.

Plan spłat zobowiązań ZUS z tytułu nieprzekazanych składek do OFE rozpoczął się w dniu 1 października 2003 r. i trwa systematycznie. Jednocześnie prowadzone jest rozliczanie składek i przejmowanie ich przez Skarb Państwa w trybie miesięcznym. Do dnia 25 sierpnia 2006 r. dotychczasowa kwota zrealizowanej spłaty zadłużenia ZUS wobec OFE wyniosła 3 316 725 481,63 zł. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Prezesa ZUS kwota zobowiązań do pokrycia obligacjami Skarbu Państwa wynosi ok. 1,2 mld zł z tytułu składek i ok. 800 mln zł – z tytułu odsetek. Na podstawie aktualnego tempa rozliczania zaległości ZUS przewiduje, że do końca 2006 r. na kontach ubezpieczonych zaewidencjonowanych zostanie ok. 500 mln zł zaległych składek i 350 mln zł odsetek. Ponadto ZUS przekazał, że pozostała kwota powinna zostać w znacznej części rozliczona w 2007 r., niemniej określenie, jaka kwota pozostanie na lata następne nie jest obecnie możliwe. W okresie od dnia 4 kwietnia br. do dnia 3 października br. na kontach ubezpieczonych zostało zaewidencjonowane ok. 386,5 mln zł zaległych składek i 271,8 mln zł odsetek. Należy podkreślić, że proponowane przedłużenie okresu spłaty nie spowoduje dodatkowych skutków budżetowych oprócz już istniejących zobowiązań o charakterze długoterminowym. Należy dodać, że środki na operację spłaty zadłużenia ZUS wobec OFE zostały zabezpieczone na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych, co zostało potwierdzone wydaniem w dniu 17 listopada 2003 r. przez Ministra Finansów Listu Emisyjnego nr 33/2003.

IV. Wpływ regulacji na rynek pracy

W związku z umożliwieniem przejścia na tzw. wcześniejszą emeryturę osobom, które są członkami OFE istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że osoby te opuszczą rynek pracy. Jak już wyżej wspomniano może to dotyczyć głównie części uprawnionych członków OFE, przede wszystkim osób urodzonych w 1952 r. (28 tys. urodzonych w tym roku osób przystąpiło do OFE).

V. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Brak istotnego wpływu.

VI. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Brak istotnego wpływu.

W trakcie dotychczasowych prac nad projektem ustawy żaden podmiot zarejestrowany w rejestrze podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingsową nie wniósł zgłoszenia o zainteresowaniu pracami dotyczącymi przedmiotowego projektu.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Ewa Ośniecka - Tamecka

Min.EOT/3058/2006/DP/kma

Warszawa, 07. 12. 2006 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz niektórych innych ustaw, wyrażona na podstawie art. 2, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Panią Ewę Ośniecką - Tamecką, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-186-06), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektu ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pani Anna Kalata

Minister Pracy i Polityki Społecznej

GABINET
SEKRETARZA RADY MINISTRÓW

2006-12-08

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

**zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu i terminu powiadamiania
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez otwarty fundusz emerytalny
o zawarciu umowy z członkiem oraz dokonywania wypłaty transferowej**

Na podstawie art. 85 pkt 3-7 i art. 123a ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202, Nr 183, poz. 1538 i Nr 170, poz. 1651 oraz z ... Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie trybu i terminu powiadamiania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez otwarty fundusz emerytalny o zawarciu umowy z członkiem oraz dokonywania wypłaty transferowej (Dz. U. Nr 86, poz. 804) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 11 otrzymuje brzmienie:

„§ 11. 1. Jeżeli następuje zwrot nienależnie otrzymanej składki, Zakład zawiadamia otwarty fundusz o nominalnej wartości składki wpłaconej przez Zakład podlegającej zwrotowi, dacie obciążenia rachunku bankowego Zakładu oraz okresie, za który była wpłacona.

2. W przypadku zwrotu nienależnie otrzymanej składki, nie później niż szóstego dnia roboczego po dniu otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, otwarty fundusz przesyła do Zakładu informację zawierającą:

- 1) wysokość kwot otrzymanych w wyniku umorzenia jednostek rozrachunkowych uzyskanych za nienależnie otrzymaną składkę, podaną przez Zakład w zawiadomieniu;
- 2) nominalną wartość opłat pobranych od nienależnie otrzymanej składki przekazanej przez Zakład, przez zarządzające otwartym funduszem towarzystwo.

3. W przypadku, gdy nienależnie otrzymana składka została przekazana w ramach wypłaty transferowej, zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, przesyłane jest także do tego funduszu, do którego nienależna otrzymana składka została wpłacona przez Zakład, z zastrzeżeniem ust. 5.

4. Nie później niż szóstego dnia roboczego po dniu otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 3, otwarty fundusz przesyła do Zakładu informację zawierającą:

- 1) liczbę jednostek rozrachunkowych, uzyskanych za nienależnie otrzymaną składkę podaną przez Zakład w zawiadomieniu;
- 2) nominalną wartość opłat pobranych od nienależnie otrzymanej składki przekazanej przez Zakład, przez zarządzające otwartym funduszem towarzystwo.

5. Jeżeli w wyniku unieważnienia umowy z otwartym funduszem lub zmiany przez Zakład z urzędu nieprawidłowego wpisu w Centralnym Rejestrze Członków, następuje zwrot wszystkich składek, a dokonano więcej niż jednej wypłaty transferowej, zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, przesyłane jest także do pozostałych funduszy, do których nienależnie otrzymana składka była przekazywana w ramach wypłaty transferowej.

6. Nie później niż szóstego dnia roboczego po dniu otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, otwarty fundusz przesyła do Zakładu informację zawierającą nominalną wartość opłat pobranych od składki nienależnie otrzymanej w ramach wypłaty transferowej, przez zarządzające otwartym funduszem towarzystwo.

7. Zawiadomienie, o których mowa w ust. 1, oraz informacje, o których mowa w ust. 2, 4 i 6, są przekazywane w formie elektronicznej.

8. Jeżeli Zakład przekazał składkę wraz z odsetkami określonymi przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych, do odsetek tych stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1-7.”;

2) po § 12 dodaje się § 12a w brzmieniu:

„§ 12a. 1. W przypadku gdy pojedyncza nienależnie otrzymana składka została przekazana w ramach wypłaty transferowej, Zakład ustala kwotę nienależnie otrzymanej składki podlegającą zwrotowi.

2. Ustalając kwotę pojedynczej nienależnie otrzymanej składki Zakład:

- 1) przelicza jednostki rozrachunkowe, podane w informacji, o której mowa w § 11 ust. 4 pkt 1, według wartości jednostki rozrachunkowej na dzień przekazania składki w ramach wypłaty transferowej;
- 2) przelicza kwotę, ustaloną w sposób określony w pkt 1, na jednostki rozrachunkowe według wartości jednostki na dzień przyjęcia transferu;
- 3) przelicza jednostki rozrachunkowe, ustalone zgodnie z pkt 2, według wartości jednostki rozrachunkowej aktualnego otwartego funduszu, z dnia poprzedzającego przesłanie informacji, o której mowa w § 11 ust. 4.

3. W przypadku gdy dokonano więcej niż jednej wypłaty transferowej, Zakład ustala kwotę pojedynczej nienależnie otrzymanej składki w sposób określony w ust. 2, przy czym przeliczenia, o którym mowa w pkt 1 i 2, dokonuje się w odniesieniu do każdego funduszu, do którego nienależnie otrzymana składka była przekazywana w ramach wypłaty transferowej.

4. Otwarty fundusz przekazuje za poprzedni tydzień informację o dziennych wartościach jednostek rozrachunkowych w pierwszym dniu roboczym następującym po tym tygodniu.

5. Informacja, o której mowa w ust. 4, jest przekazywana w formie elektronicznej.”;

3) § 13 otrzymuje brzmienie:

„§ 13.1. Zakład pomniejsza kwotę składek odprowadzanych do otwartego funduszu, o kwotę podlegającą zwrotowi, o której mowa w art. 100a ust. 1a, 1b, 3, 4, 6 lub 7 ustawy, w najbliższym terminie odprowadzania składek po otrzymaniu od otwartego funduszu informacji, o której mowa w § 11 ust. 2 albo przekazania do aktualnego otwartego funduszu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 3, nie wcześniej jednak niż w dniu dokonania zmiany w Centralnym Rejestrze Członków.

2. Otwarty fundusz umarza jednostki rozrachunkowe uzyskanych za nienależnie otrzymaną składkę według wartości jednostki rozrachunkowej z dnia poprzedzającego przesłanie informacji, o której mowa w § 11 ust. 2.

3. W przypadku, gdy nienależnie otrzymana składka została przekazana w ramach wypłaty transferowej Zakład pomniejsza kwotę składek odprowadzanych do:

- 1) otwartego funduszu, do którego nienależna otrzymana składka została wpłacona przez Zakład - o kwotę, o której mowa w § 11 ust. 4 pkt 2;
- 2) otwartego funduszu, do którego nienależna otrzymana składka została przekazana w ramach wypłaty transferowej - o kwotę, o której mowa w § 11 ust. 6;
- 3) nowego otwartego funduszu – o kwotę, o której mowa w § 12a ust 2 lub 3.

4. Nie później niż na 2 dni robocze przed dokonaniem pomniejszenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, Zakład zawiadamia aktualny otwarty fundusz o kwocie nienależnie otrzymanej składki podlegającej zwrotowi, oraz o dniu, o którym mowa w § 12a ust. 2 pkt 3.

5. Aktualny otwarty fundusz umarza jednostki rozrachunkowe odpowiadające kwocie, o której mowa w ust. 4, według wartości jednostki rozrachunkowej z dnia, o którym mowa w § 12a ust. 2 pkt 3.

6. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 4, jest przekazywane w formie elektronicznej.

7. W przypadku gdy osoba jest członkiem innego otwartego funduszu, Zakład odprowadza do tego funduszu kwotę, o której mowa w § 12a ust. 2, za okres członkostwa w tym funduszu, nie wcześniej jednak niż w dniu wpisania do Centralnego Rejestru Członków funduszu ustalonego zgodnie z § 12.

8. W przypadku wycofania przez otwarty fundusz zgłoszenia o przystąpieniu członka do funduszu osoby, dla której Zakład ustala członkostwo zgodnie z § 12, pomniejszenia dokonuje się nie wcześniej niż w dniu wpisania do Centralnego Rejestru Członków funduszu ustalonego zgodnie z § 12.”.

§ 2. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia otwarte fundusze prześlą do Zakładu informację o dziennych wartościach jednostek rozrachunkowych podlegających umorzeniu od pierwszego dnia przeliczenia, o którym mowa w art. 100 ust. 3 ustawy, do dnia przekazania tej informacji.

§ 3. Zasady zwrotu nienależnie opłaconych składek odprowadzonych do otwartych funduszy, określone w § 1, stosuje się do składek zwracanych do Zakładu od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, niezależnie od okresu, którego dotyczą.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zwana dalej „ustawą”, reguluje zasady tworzenia i działania funduszy emerytalnych, przede wszystkim - należących do systemu ubezpieczeń społecznych - otwartych funduszy emerytalnych.

Zmiany art. 100a ustawy, dokonane na podstawie ustawy z dnia... o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr , poz.) polegają na bezpośrednim dookreśleniu, że umorzeniu, w celu zwrotu nienależnie otrzymanej składki przez otwarty fundusz emerytalny z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, podlega taka sama ilość jednostek rozrachunkowych, jaka pojawiła się na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym wskutek przeliczenia nienależnie składki oraz wprowadzeniu szeregu szczegółowych przepisów umożliwiających zwrot do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek nienależnie otrzymanych przez otwarty fundusz emerytalny oraz przekazywanie informacji przez otwarte fundusze emerytalne do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, mając na względzie zapewnienie sprawnego ich współdziałania oraz ochrony interesu członków otwartych funduszy emerytalnych.

Artykuły 85 pkt 3-7 i 123a ustawy stanowiły podstawę wydania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie trybu i terminu powiadamiania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez otwarty fundusz emerytalny o zawarciu umowy z członkiem oraz dokonywania wypłaty transferowej (Dz. U. Nr 86, poz. 804).

Niniejszy projekt jest propozycją realizacji ww. delegacji ustawowej w formie zmiany ww. rozporządzenia, w związku z koniecznością uzupełnienia dotychczas obowiązujących przepisów, mając na celu stworzenie komplementarnych przepisów dotyczących zwrotu do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek nienależnie otrzymanych przez otwarty fundusz emerytalny oraz przekazywania niezbędnych w tym zakresie informacji przez otwarte fundusze emerytalne do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Projekt reguluje dwie powiązane ze sobą procedury mające na celu zapewnienie sprawnego zwrotu przez otwarte fundusze emerytalne nienależnie otrzymanej składki do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, tj. przekazywania przez otwarte fundusze emerytalne niezbędnych w tym zakresie informacji do ZUS i gromadzenia ich przez ZUS oraz opartej na ww. zgromadzonych danych procedury wycofania nienależnie otrzymanej składki w drodze potrącenia jej wartości z najbliższej listy składkowej dotyczącej danego otwartego funduszu emerytalnego (składek przekazywanych przez ZUS do danego OFE).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia ma nastąpić po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Ocena skutków regulacji

Zakres podmiotowy oddziaływania regulacji obejmuje otwarte fundusze emerytalne oraz ZUS, które są adresatami projektowanych norm prawnych. Regulacja ma zapewnić sprawne współdziałanie ZUS oraz otwartych funduszy emerytalnych przy dokonywaniu zwrotu do ZUS nienależnie otrzymanych składek oraz przekazywaniu niezbędnych w tym zakresie informacji przez otwarte fundusze emerytalne do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W obszarach społecznych i gospodarczych, w tym w budżecie państwa, rynku pracy oraz w sytuacji i rozwoju regionalnym przedmiotowa regulacja nie powoduje żadnych następstw.

Projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych oraz Izbą Gospodarczą Towarzystw Emerytalnych.

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostaną również z reprezentantami pracodawców oraz pracowników wchodzącymi w skład Komisji Trójstronnej.

Projekt nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.